

Katedra matematiky Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze								CELKEM
Příjmení a jméno	1	2	3	4	5	6	BONUS	

## Zkoušková písemná práce z předmětu 01MMD – varianta 01

pondělí 13. května 2024, 16:00 — 17:40

Výsledný bodový zisk bude násoben pěti čtvrtinami.

1 (8 bodů)

Ukažte, že hustotní distribuce dopravního proudu zavedená pomocí Borsalinova jádra konverguje (pro zmenšující se délku nosiče) k Diracovým hrábím. Poznámka: Mohou se hodit vztahy na další straně zadání.

2 (8 bodů)

Uvažujme model TASEP o  $N$  buňkách splňující podmínku komutativity a jeho konfiguraci

$$\mathcal{T} = (1, 1, 1, 1, 1, ?, ?, ?, ?, \dots, ?, ?, ?, ?, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0).$$

Pro jaké nastavení parametrů  $\alpha, \beta$  bude pravděpodobnost této konfigurace maximální?

3 (8 bodů)

Z řešení termodynamického dopravního modelu s obecným potenciálem  $\varphi(x)$  byl na přednáškách odvozen tvar headway distribuce

$$g(x) = Ae^{-\beta\varphi(x)}e^{-\lambda x}\Theta(x).$$

Jakou distribuční třídu obdržíme po dosažení konkrétní síly  $F(x) = x^{-2}$ ? Pro tuto volbu určete tvar škálovací rovnice a rozhodněte, zda je distribuce  $g(x)$  balancovaná a zdá má či nemá nezbytné dopravní plató v bodě  $x = 0$ . Poznámka: Mohou se hodit vztahy na další straně zadání.

4 (8 bodů)

Na základě znalosti distribuce prostorových světlostí a užitím faktu, že rychlosti vozidel jsou rozděleny normálně odvoďte statistické rozdělení časových odstupů mezi sousedními vozidly. Výsledek upravte do tvaru řady a určete v něm hlavní člen. Dále dokažte, že zbylé členy lze v rozvoji chápat jako členy poruchové, tj. členy, jež se při normalizaci neprojevují. Nápověda:

$$\frac{1}{\sqrt{2\pi b^2}} \int_{\mathbf{R}} (x-a)^m e^{-\frac{(x-a)^2}{2b^2}} dx = \frac{m! b^m}{m!!} \quad (m \text{ sudé}).$$

5 (8 bodů)

V dopravním systému jsou škálované rozestupy mezi sousedními vozidly popsány hustotou pravděpodobnosti

$$g(x) = 4\Theta(x)xe^{-2x}.$$

Určete přesný tvar trendové funkce tohoto systému a načrtněte ji v grafu.

$$x^a K_a(x) = 2^{a-1} \int_0^{+\infty} y^{a-1} e^{-\frac{x^2}{4y}} e^{-y} dy, \quad (x > 0)$$

$$K_a(x) = K_{-a}(x)$$

$$K_{a-1}(x) - K_{a+1}(x) = -\frac{2a}{x} K_a(x),$$

$$K'_a(x) = -K_{a-1}(x) - \frac{a}{x} K_a(x),$$

$$K_{a-1}(x) + K_{a+1}(x) = -2K'_a(x),$$

$$K'_a(x) = -K_{a+1}(x) + \frac{a}{x} K_a(x),$$

oblast parametrů	asymptotická hodnota $Z_N$
$\frac{1}{2} < \alpha < \beta$	$\frac{\alpha\beta}{\sqrt{\pi}(\beta-\alpha)} \left( \frac{1}{(2\alpha-1)^2} - \frac{1}{(2\beta-1)^2} \right) \frac{4^N}{N^{3/2}}$
$\frac{1}{2} < \alpha = \beta$	$\frac{\alpha^2}{\sqrt{\pi}(2\alpha-1)^3} \frac{4^{N+1}}{N^{3/2}}$
$\alpha = \frac{1}{2} < \beta$	$\frac{2\beta}{\sqrt{\pi}(2\beta-1)} \frac{4^N}{N^{1/2}}$
$\alpha = \beta = \frac{1}{2}$	$4^N$
$\alpha < \frac{1}{2}$ a $\alpha < \beta$	$\frac{\beta(1-2\alpha)}{(\beta-\alpha)(1-\alpha)} \frac{1}{\alpha^N (1-\alpha)^N}$
$\alpha = \beta < \frac{1}{2}$	$\frac{(1-2\alpha)^2}{(1-\alpha)^2} \frac{N}{\alpha^N (1-\alpha)^N}$
$\alpha = 1 - \beta$	$\frac{1}{(\alpha\beta)^N}$

Borsalinovo jádro je funkce definovaná předpisem

$$B(x|\sigma) := \frac{1}{\sigma} \omega\left(\frac{x}{\sigma}\right),$$

kde

$$\omega(x) = \frac{\Theta(1-|x|)}{Z_B} e^{\frac{1}{x^2-1}},$$

a  $Z_B \approx 0.4439940$  je konstanta zaručující normalizaci.

Katedra matematiky Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze							
Příjmení a jméno	1	2	3	4	5	6	BONUS

<b>CELKEM</b>
---------------

## Zkoušková písemná práce z předmětu 01MMD – varianta 02

pondělí 20. května 2024, 14:00 — 15:40

Výsledný bodový zisk bude násoben pěti čtvrtinami.

**1** (8 bodů)

Představte základní koncept termodynamického dopravního plynu a jeho fyzikálně-matematický popis. Neopomeňte vysvětlit, co je interakční dosah a homogenita/heterogenita potenciálu, stochastická rezistivita, a také jakého tvaru je sdružená hustota pravděpodobnosti pro kompletní vektor mikroveličin.

**2** (10 bodů)

Odvoďte tvar hustoty pravděpodobnosti pro vzdálenost částic v termodynamickém dopravní plynu s obecným potenciálem. Užijte k tomu aproximaci v sedlovém bodě.

**3** (7 bodů)

Burgersovu nelineární parciální diferenciální rovnici

$$\frac{\partial \mu}{\partial \tau} + \mu(x, \tau) \frac{\partial \mu}{\partial x} = D \frac{\partial^2 \mu}{\partial x^2}$$

upravte na lineární verzi.

**4** (8 bodů)

Ukažte, že hustotní distribuce dopravního proudu zavedená pomocí Borsalinova jádra konverguje (pro zmenšující se délku nosiče) k Diracovým hrábím. Poznámka: Mohou se hodit vztahy na další straně zadání.

**5** (7 bodů)

Uvažujme model TASEP o 100 buňkách splňující podmínku  $\alpha = \beta < \frac{1}{2}$  a jeho konfiguraci

$$\mathcal{T} = (1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, \dots, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0).$$

Jaká je pravděpodobnost této konfigurace?

$$x^a K_a(x) = 2^{a-1} \int_0^{+\infty} y^{a-1} e^{-\frac{x^2}{4y}} e^{-y} dy, \quad (x > 0)$$

$$K_a(x) = K_{-a}(x)$$

$$K_{a-1}(x) - K_{a+1}(x) = -\frac{2a}{x} K_a(x),$$

$$K'_a(x) = -K_{a-1}(x) - \frac{a}{x} K_a(x),$$

$$K_{a-1}(x) + K_{a+1}(x) = -2K'_a(x),$$

$$K'_a(x) = -K_{a+1}(x) + \frac{a}{x} K_a(x),$$

oblast parametrů	asymptotická hodnota $Z_N$
$\frac{1}{2} < \alpha < \beta$	$\frac{\alpha\beta}{\sqrt{\pi}(\beta-\alpha)} \left( \frac{1}{(2\alpha-1)^2} - \frac{1}{(2\beta-1)^2} \right) \frac{4^N}{N^{3/2}}$
$\frac{1}{2} < \alpha = \beta$	$\frac{\alpha^2}{\sqrt{\pi}(2\alpha-1)^3} \frac{4^{N+1}}{N^{3/2}}$
$\alpha = \frac{1}{2} < \beta$	$\frac{2\beta}{\sqrt{\pi}(2\beta-1)} \frac{4^N}{N^{1/2}}$
$\alpha = \beta = \frac{1}{2}$	$4^N$
$\alpha < \frac{1}{2}$ a $\alpha < \beta$	$\frac{\beta(1-2\alpha)}{(\beta-\alpha)(1-\alpha)} \frac{1}{\alpha^N (1-\alpha)^N}$
$\alpha = \beta < \frac{1}{2}$	$\frac{(1-2\alpha)^2}{(1-\alpha)^2} \frac{N}{\alpha^N (1-\alpha)^N}$
$\alpha = 1 - \beta$	$\frac{1}{(\alpha\beta)^N}$

Borsalinovo jádro je funkce definovaná předpisem

$$B(x|\sigma) := \frac{1}{\sigma} \omega\left(\frac{x}{\sigma}\right),$$

kde

$$\omega(x) = \frac{\Theta(1-|x|)}{Z_B} e^{\frac{1}{x^2-1}},$$

a  $Z_B \approx 0.4439940$  je konstanta zaručující normalizaci.